

Autor scenariusza: Anna Wiącek

Przedmiot: godzina wychowawcza

Poziom nauczania: klasa VI, szkoła podstawowa

Szkoła: Szkoła Podstawowa nr 51 im. Jana Pawła II w Lublinie

Temat: Komunikacja – język szakala

Czas trwania: 45 minut

Cel ogólny:

Kształtowanie wrażliwości uczniów na przyjazne i wrogie sposoby komunikowania się.

Cele operacyjne:

Poziom wiadomości:

- A. Zapamiętanie wiadomości, uczeń:
- identyfikuje zachowania i słowa, które niszczą relacje międzyludzkie,
 - nazywa emocje, jakie pojawiają się w sytuacjach konfliktowych.
- B. Zrozumienie wiadomości - uczeń:
- wyjaśnia, jak nasze zachowanie wpływa na inne osoby,
 - wyjaśnia, co oznacza pojęcie – „język szakala”.

Poziom umiejętności:

- C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych, uczeń:
- określa, które zachowania budują, a które niszczą relacje z innymi.
- D. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych - uczeń:
- przewiduje rozwój wydarzeń/relacji w zależności od sposobu zachowania
 - ocenia, czy wpływ zachowania jest korzystny czy destrukcyjny dla relacji.

Cele wychowawcze:

- a. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i znaczenia dobrych relacji, uświadomienie uczniom wzajemnego wpływu na siebie osób pozostających w relacji,
- b. Uświadomienie uczniom jak modyfikacja zachowań wpływa na poprawę relacji w grupie.

Metody:

- metody eksponujące: film;
- metody podające: pogadanka;
- metody problemowe: ćwiczeniowa, dyskusja, praca z aplikacjami edukacyjnymi;

Formy:

- praca indywidualna
- praca w grupie

Środki dydaktyczne:

Film: <https://www.youtube.com/watch?v=AbE38wYdtrs> (2'19'')

Sprzęt i oprogramowanie:

- 4 komputery/ tablety – standardowe oprogramowanie, przeglądarka internetowa
- tablica interaktywna/ rzutnik
- program multimedialny „Moc Emocji Pro” (eduSensus)

Materialy:

- wizytówki;
- patyczki/karteczki/ludziki z zapisanymi bohaterami filmu: *BIEGĄCA KOBIETA*, *STARSZY MĘŻCZYŻNA*, *KOBIETA Z KALAFIOREM*, *KELNER*;
- karty pracy dla 4 grup;
- koła emocji dla 4 grup;
- karton, nożyczki, klej, flamastry;
- zachowania wycięte do podsumowania pracy w grupach;
- zielone i czerwone karteczki do ewaluacji, koszyczek
- plakat

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji – rozwiązywanie problemów, czytanie ze zrozumieniem, analiza i opracowanie tabeli, plakatu;
- kompetencje cyfrowe – umiejętność obsługi tablicy interaktywnej, komputera, korzystanie z kolekcji zapisanych w przeglądarce;
- kompetencje osobiste – umiejętność pracy w małej grupie i całym zespole klasowym; komunikowanie się uczniów między sobą, uczenie się wzajemne od siebie, dzielenie się swoją wiedzą, zabieranie głosu na forum klasy.

Organizacja miejsca:

- miejsca siedzące przed tablicą interaktywną/ekranem ustawione w półkole, a na czas dyskusji w krąg;
- 4 stanowiska pracy dla podgrup: stoliki i krzesła dla 4-5 osób, komputer, karta pracy, koło uczuć, długopisy/flamastry;

PRZEBIEG LEKCJI

I. Faza przygotowawcza (5 minut)

1. Powitanie, przedstawienie tematu, celu lekcji i kryteriów sukcesu (5 minut):
„Tematem dzisiejszych zajęć jest komunikacja. Przyjrzymy się różnym sposobom odnoszenia się do siebie. Obejrzymy film, wykonamy ćwiczenie w grupach – przeprowadzimy analizę zachowań i stworzymy wspólny plakat. Na koniec wykonamy ćwiczenie, które sprawdzi, czy potraficie już odróżniać zachowania budujące dobre relacje od tych, które te relacje niszczą”

II. Faza realizacyjna (35 minut)

1. Film i dyskusja (8 min)

Uczniowie siedzą wygodnie przed tablicą interaktywną.

Polecenie: *„Za chwilę włączę Wam krótki film do obejrzenia. Jest bardzo krótki, więc trzeba się dobrze skupić, aby nic nie przegapić. Proszę, zwróćcie uwagę na bohaterów tego filmu i na to, jak się do siebie odnoszą.”*

Film: <https://www.youtube.com/watch?v=AbE38wYdtrs> (2'19'')

Ważne pytania do zadania:

- *Co wydarzyło się w filmie?*
- *Jakie osoby występują w filmie?*
- *Co, Waszym zdaniem, oznaczają czarne kule?*
- *Co, Waszym zdaniem, oznaczają żółte kule?*

Pytania pomocnicze:

- *Z jakiego powodu pojawiały się czarne kule?*
- *Dlaczego główna bohaterka miała w domu dużo czarnych kul?*

2. Praca w grupach (12 minut)

Polecenie: *„Podzielimy się teraz na 4 grupy. Każda drużyna wylosuje jednego bohatera z powyższego filmu. (paseczki z bohaterami filmu).*

Każda drużyna ma przygotowane stanowisko pracy:

Komputer - na którym możecie jeszcze raz obejrzeć sobie film, aby móc odpowiedzieć na postawione pytania zawarte w przygotowanej karcie pracy.

Karta pracy

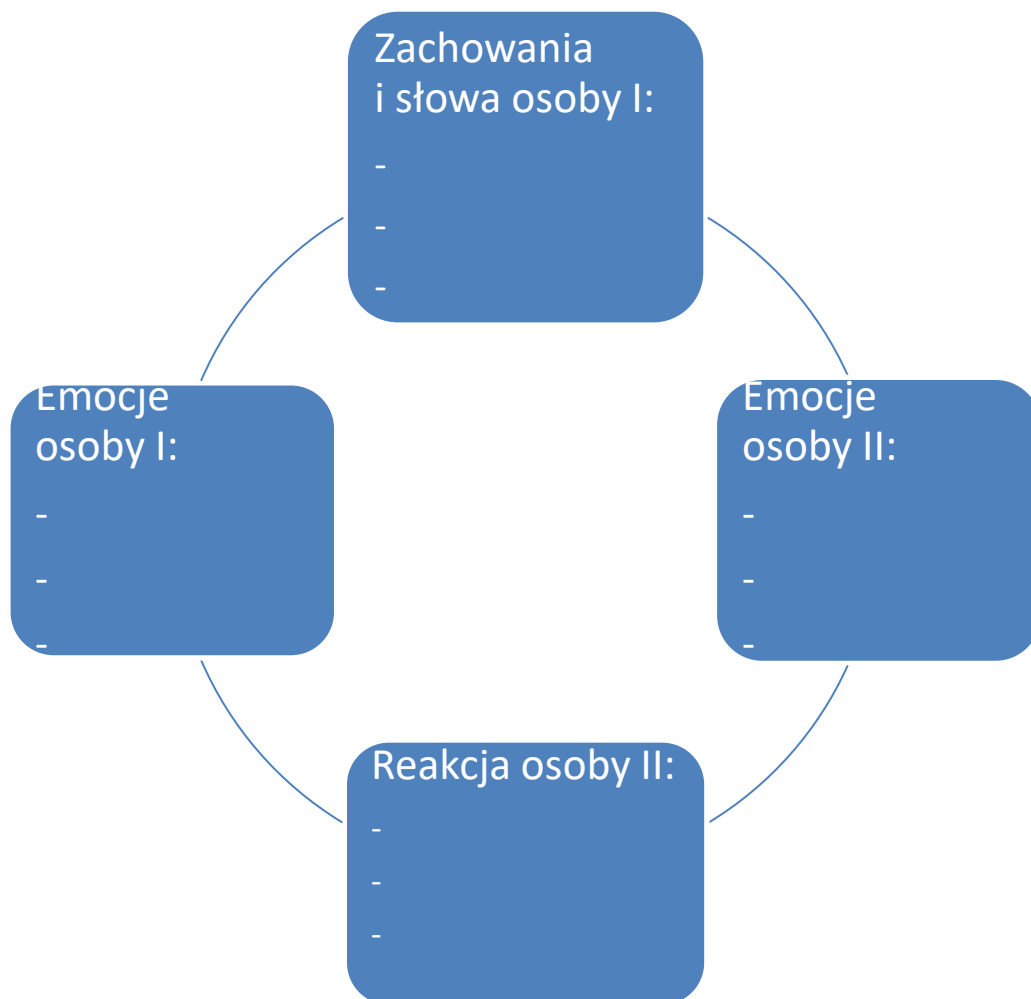
Koło emocji

Przybory

Poproszę 4 chętne osoby, aby wylosowały wizytówki członków swojej drużyny. Przypnijcie je do bluzek i zajmijcie miejsca przy komputerach. Zapoznajcie się z pytaniami, na które będziecie odpowiadać. Postarajcie się udzielić dokładnych odpowiedzi, zapiszcie wszystkie pomysły, jakie przyjdą Wam do głowy.

Nie musimy rozumieć słów wypowiedzianych przez bohaterów, aby domyślić się, co oni mówią, myślą i czują.

Czas na wykonanie zadania 10 minut.”

Komentarz:

„Jak widzimy emocje i zachowania jednej osoby wpływają na emocje i zachowania drugiej osoby. Kiedy te zachowania są wrogie – budzą emocje nieprzyjemne i mogą sprawić, że ta osoba też zachowa się wrogo, niemilo wobec kogoś innego.”

Ważne pytania do zadania:

- *Jak Wam się podoba taka komunikacja? Komu się podoba łapka w górę, komu nie – łapka w dół;*

Spójrzcie na te dwa zdjęcia (Pokazujemy zdjęcie szakala i zdjęcie żyraf)

- *Które zdjęcie, Waszym zdaniem, pasuje do sytuacji przedstawionych w filmie, do tego, jak bohaterowie odnosili się do siebie? (szakal) Dlaczego?*
- *Dlaczego ludzie są czasem dla siebie niemili?*
- *Dlaczego mówią sobie przykre rzeczy, obrażają się, wyzywają?*

Komentarz:

Kiedy posługujemy się językiem szakala, nasze relacje z innymi nie są dobre. Inny jest język żyrafy – Żyrafa dostrzega innych, nie ocenia, nie krytykuje, mówi o sobie i swoich uczuciach, nie rani innych.

Pewnie pamiętacie, że na końcu filmu coś się zmieniło.

- *Jaki, Waszym zdaniem, będzie dalszy ciąg filmu?*

4. Ćwiczenia utrwalające z wykorzystaniem tablicy multimedialnej i/lub komputera: (5 min)
 - a. Program multimedialny „MOC EMOCJI PRO: POZIOM 2”: Poziom 1. Lekcja 6. „Jak ze sobą rozmawiać?” ćwiczenie 4 „To nie pomaga”;
 - b. Ćwiczenie „Jakie relacje budujemy”
<https://wordwall.net/pl/reso2urce/12875531>
5. Ćwiczenia dodatkowe, dla szybko pracujących grup – do wyboru:
 - a. Ćwiczenie „Blokady komunikacji” <https://wordwall.net/pl/resource/27633784>
 - b. Co pomaga, a co przeszkadza w komunikacji?
<https://wordwall.net/pl/resource/16221970/wychowawcza/komunikacja-interpersonalna>
 - c. Wylosuj zdanie, spróbuj przekazać tą samą treść, ale bez obrażania i atakowania drugiej osoby:
<https://wordwall.net/pl/resource/25622920/rewalidacja/komunikacja-bez-przemocy>
 - d. Które zdania należą do języka żyrafy, a które do języka szakala?
<https://wordwall.net/pl/resource/25622920/rewalidacja/komunikacja-bez-przemocy>

III. Podsumowanie lekcji (3 minuty)

“Obserwowaliśmy dzisiaj i analizowaliśmy taki sposób komunikacji, kiedy ludzie obrażają innych, wyzywają, obwiniają itp. Taki język nazywany jest językiem szakala. W ćwiczeniu na komputerze – poznaliście też inne zachowania, które budują dobre relacje. Na kolejnym spotkaniu poznamy bliżej język szakala i szczególnie – język żyrafy. Nauczmy się, jak można rozmawiać ze sobą, aby budować dobre relacje.”

IV. Praca domowa (1 minuta)

“Poszukajcie w szkole – na korytarzach – plakatów z informacjami czym charakteryzuje się język żyrafy, język szakala. Poszukajcie w domu informacji o tych zwierzętach – na następnym naszym spotkaniu porozmawiamy sobie dokładniej, jak porozumiewać się ze sobą językiem żyrafy.”

V. Ewaluacja (1 minuta)

Wersja elektroniczna:

Jak oceniasz dzisiejszą lekcję?

<https://www.menti.com/t12wc4phvh>

Wersja papierowa:

„Na stoliku leżą karteczki zielone i czerwone.

Kto dowiedział się czegoś ciekawego, nowego na lekcji, komu podobała się lekcja – wrzuca do koszyka zieloną karteczkę.

Kto nie skorzystał, nie podobało mu się – wrzuca karteczkę czerwoną.

Dziękuję.”

WIZYTÓWKI – WPISZ IMIONA UCZNIÓW DO TABELI, WYKONAJ WIZYTÓWKI, UŻYJ DO LOSOWANIA GRUP

PASECZKI DO LOSOWANIA BOHATERÓW FILMU PRZEZ POSZCZEGÓLNE GRUPY

BIEGNAĆCA KOBIETA

STARSZY MĘŻCZYŻNA

KOBIETA Z KALAFIOREM

KELNER

KARTA PRACY

Instrukcja: „Wpiszcie bohatera, którego wylosowaliście i odpowiedzcie na postawione pytania. Skorzystajcie z filmu, zaproponujcie po kilka odpowiedzi.”

Wylosowana bohaterka

1. Co zrobiła bohaterka?	2. Co mogła mówić?	3. Jakie przeżywała emocje?
I sytuacja	I sytuacja - - - - - -	I sytuacja - - - - - -
II sytuacja.....	II sytuacja - - - - - -	II sytuacja - - - - - -

KARTA PRACY

Instrukcja: „Wpiszcie bohatera, którego wylosowaliście i odpowiedzcie na postawione pytania. Skorzystajcie z filmu, zaproponujcie po kilka odpowiedzi.”

Wylosowany bohater

4. Co zrobił bohater?	5. Co mógł mówić?	6. Jakie przeżywał emocje?
I sytuacja	I sytuacja - - - - - -	I sytuacja - - - - - -
II sytuacja.....	II sytuacja - - - - - -	II sytuacja - - - - - -

OKREŚLENIA RÓŻNYCH ZACHOWAŃ – DO WYKORZYSTANIA PRZY DYSKUSJI I WYKONYWANIU PLAKATU

Pośpiech	Odburkiwanie	Obrażanie
Potrącenie	Lekceważenie	Ocenianie innych
Podniesiony głos	Wyzywanie	Krytyka
Krzyk	Ponizanie	Obrażliwe gesty
Brak przeprosin	Wyśmiewanie	Skupienie tylko na sobie

Brak pomocy	Upokorzenie	Niszczenie przedmiotów
Oskarżenie	Uderzenie	Straszenie karą
Wskazywanie winnego	Obwinianie	Groźba
Dostrzeganie innych	Wdzięczność	Popychanie
Łagodny ton głosu	Zachęcanie	Drażnienie się

Wyjaśnienie	Udzielenie pomocy	Wyrozumiałość
Wynagrodzenie za coś	Pomoc	Zrozumienie
Docenienie	Wysłuchanie drugiej osoby	Brak szacunku
Szukanie rozwiązania	Donoszenie na kogoś	Pomijanie kogoś
Akceptacja innych	Mówienie o swoich uczuciach	Wytykanie błędów

Rozkaz	Obmawianie	
Manipulacja	Plotkowanie	Uprzejma prośba
Atak	Nakazywanie	Życzliwość
Szukanie porozumienia	Kontrolowanie	Przeproszenie
Szacunek	Wsparcie	Wykluczanie kogoś

ĆWICZENIE – JAKIE RELACJE BUDUJEMY?

Wordwall Twórz lepsze zajęcia w krótszym czasie

Strona główna Funkcje Moje ćwiczenia Moje wyniki [Utwórz ćwiczenie](#) Wykup abonament awiacek13

Prawda czy fałsz

Jakie relacje budujemy?

Elementy szybko się przesuwają. Zobacz, ile zdołasz rozstrzygnąć, zanim skończy się czas.

Udostępnij

wg Awiacek13

Klasa 6 Klasa 7 Klasa 8 Gimnazjum Edukacja Na Życie Rodzinne

Umiejętności Społeczne

Edytuj elementy Zadaj zadanie Więcej

Zmień szablon

MATERIAŁY INTERAKTYWNE

- Prawda czy fałsz
- O rety! Krety!
- Labirynt
- Losowe karty
- Odkryj karty

Pokaż wszystko

PYTANIA PO OBEJRZENIU FILMU – PRAWDOPODOBNE ODPOWIEDZI:

Ważne pytania do zadania:

- **Co wydarzyło się w filmie?**

(W filmie występuje kilka osób, które wzajemnie na siebie wpływają.)

Pierwsza scena przedstawia kobietę, która spiesząc się gdzieś, potrąca starszego mężczyznę, przez co rozsypują mu się trzymane w rękach rzeczy. Kobieta zamiast przeprosić, krzyczy na mężczyznę. Mężczyzna zauważa, że pojawia się w jego rękach czarna kula.

W drugiej scenie występuje potrącony mężczyzna. Jest w sklepie. Podchodzi do niego jakaś kobieta z kalafiorem i o coś go pyta. Mężczyzna odpowiada zniecierpliwiony i w niegrzeczny sposób. Po chwili kobieta zauważa, że pojawia się w jej rękach czarna kula.

W trzeciej scenie widzimy kelnera, do którego dzwoni kobieta z poprzedniej sytuacji. Krzyczy na niego, a on odpowiada jej krzykiem. Mężczyzna zauważa, że pojawia się w jego rękach czarna kula.

Następnie niegrzecznie odzywa się do klientek restauracji, jedną z nich jest kobieta z pierwszej sceny. Po utarczce słownej z kelnerem, w jej rękach pojawia się czarna kula.

Kobieta wraca do domu, wygląda na zniechęconą, smutną. Rzuca czarną kulę na podłogę, okazuje się, że na podłodze jest już wiele czarnych kul.

W następnej scenie kobieta zaczyna malować czarne kule na żółto.

Następnego dnia idzie ulicą w pogodnym nastroju. Gdy spotyka mężczyznę, którego potrąciła poprzedniego dnia – wręcza mu żółtą kulę z namalowanym uśmiechem. Uśmiecha się miło i idzie dalej.

Na twarzy mężczyzny maluje się uśmiech.)

- **Jakie osoby występują w filmie?**

(W filmie występuje kilka osób: BIEGNĄCA KOBIETA, STARSZY MĘŻCZYŻNA, KOBIETA Z KALAFIOREM, KELNER, DWIE KOBIETY W RESTAURACJI.)

- **Co oznaczają czarne kule?**

(Czarne kule oznaczają przykrość, jaką osoba doświadczyła z powodu zachowania innej osoby.)

- **Co oznaczają żółte kule?**

(Żółte kule oznaczają miły gest, dobre słowo ze strony jednej osoby do drugiej.)

- **Jaki, Waszym zdaniem, będzie dalszy ciąg filmu?**

(Można spodziewać się, że mężczyzna przekaże dalej otrzymane dobro w postaci miłego gestu, słowa, okazanej pomocy.)

KARTA PRACY – PRAWDOPODOBNE ODPOWIEDZI

1. Co zrobił bohater?	2. Co mógł mówić?	3. Jakie przeżywał/-a emocje?
<p>I sytuacja</p> <p>BIEGNAĆCA KOBIETA: Na ulicy: Kobieta, spiesząc się gdzieś, potrąca starszego mężczyznę, przez co rozsypują mu się trzymane w rękach rzeczy. Kobieta zamiast przeprosić, krzyczy na mężczyznę.</p> <p>STARSZY MĘŻCZYŻNA: Na ulicy: Zostaje potrącony przez biegnącą kobietę, przez co rozsypują mu się trzymane w rękach rzeczy. Domaga się przeprosin, a kiedy kobieta odchodzi mężczyzna zauważa, że pojawia się w jego rękach czarna kula.</p> <p>KOBIETA Z KALAFIOREM: W sklepie: Z uśmiechem podchodzi z kalafiosem do mężczyzny i o coś go pyta. Gdy ten odpowiada jej w niegrzeczny sposób, oburza się, odchodzi. Po chwili kobieta zauważa, że pojawia się w jej rękach czarna kula.</p> <p>KELNER: Rozmowa telefoniczna: Kelner odbiera telefon od kobiety, która krzyczy na niego. On też odpowiada jej krzykiem. Mężczyzna zauważa, że pojawia się w jego rękach czarna kula.</p>	<p>I sytuacja</p> <p>BIEGNAĆCA KOBIETA: Na ulicy: - Uważaj, jak chodzisz! - Nie widzisz, że się śpieszę? - Gapa, niezdara! - Odczep się ode mnie!</p> <p>STARSZY MĘŻCZYŻNA: Na ulicy: - Wypada przeprosić - Powinna mnie Pani przeprosić</p> <p>KOBIETA Z KALAFIOREM: W sklepie: - Nie wie Pan czy kalafior jest sprzedawany na sztuki czy na kilogramy? - Może mi Pan powiedzieć, gdzie jest waga? - Bez przesady, ja tylko grzecznie zapytałam. - Co się Pan tak złości, nie można zapytać?</p> <p>KELNER: Rozmowa telefoniczna: - Odczep się ode mnie, - Nie zawracaj mi głowy, - Znowu coś Ci nie pasuje?</p>	<p>I sytuacja</p> <p>BIEGNAĆCA KOBIETA: Na ulicy: - zdenerwowanie - irytacja -</p> <p>STARSZY MĘŻCZYŻNA: Na ulicy: - oburzenie - upokorzenie - frustracja</p> <p>KOBIETA Z KALAFIOREM: W sklepie: - rozczarowanie - zawstydenie - złość</p> <p>KELNER: Rozmowa telefoniczna: - rozdrażnienie - irytacja - niepokój</p>

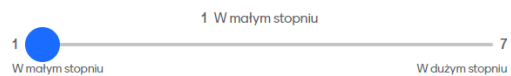
1. Co zrobił bohater?	2. Co mógł mówić?	3. Jakie przeżywał/-a emocje?
<p>Il sytuacja.....</p> <p>BIEGNAĆCA KOBIETA: W restauracji: Kobieta siedzi w restauracji z koleżanką, kelner nakrzyczał na nie, kobieta odpowiada mu podniesionym głosem. Znajduje w swoich dłoniach czarną kulę.</p> <p>STARSZY MĘŻCZYŻNA:</p> <p>W sklepie: Mężczyzna odpowiada pytającej o coś kobiecie - w niegrzeczny sposób.</p> <p>KOBIETA Z KALAFIOREM: Rozmowa telefoniczna: Kobieta dzwoni do kelnera i krzyczy na niego.</p> <p>KELNER: Rozmowa z klientkami: Kelner niegrzecznie odzywa się do klientek, krzyczy na nie.</p> <p>BIEGNAĆCA KOBIETA: Kobieta wraca do domu, wygląda na zniechęconą, smutną. Rzuca czarną kulę na podłogę, okazuje się, że na podłodze jest już wiele czarnych kul. W następnej scenie kobieta zaczyna malować czarne kule na żółto. Następnego dnia idzie ulicą w pogodnym nastroju. Gdy spotyka mężczyznę, którego potrąciła poprzedniego dnia – wręcza mu żółtą kulę z namalowanym uśmiechem. Uśmiecha się miło i idzie dalej.</p>	<p>Il sytuacja</p> <p>BIEGNAĆCA KOBIETA: W restauracji: - O co pan się tu wytrząsa? - Nie można grzecznie poprosić? - Czego pan w ogóle chce?</p> <p>STARSZY MĘŻCZYŻNA:</p> <p>W sklepie: - Co mnie to obchodzi? - Czy ja jestem sprzedawcą? - Nie mam czasu na Pani głupie pytania!</p> <p>KOBIETA Z KALAFIOREM: Rozmowa telefoniczna: - Zostawiłeś w domu straszny bałagan, kto to teraz posprząta?</p> <p>KELNER: Rozmowa z klientkami: - Niech się Panie przesiądą na drugą stronę, tamte stoliki są do siedzenia! - Dlaczego Panie tu usiadły, przecież widać, że te stoliki są specjalnie osunięte; - Niech się panie przesiądą, bo tu przy drzwiach przeszkadzają; - Co Panie takie niecierpliwe, nie zajmę się wszystkim od razu!</p>	<p>Il sytuacja</p> <p>BIEGNAĆCA KOBIETA: W restauracji: - zdziwienie - frustracja - złość - zakłopotanie</p> <p>STARSZY MĘŻCZYŻNA:</p> <p>W sklepie: - zniecierpliwienie - irytacja</p> <p>KOBIETA Z KALAFIOREM: Rozmowa telefoniczna: - złość - rozdrażnienie</p> <p>KELNER: Rozmowa z klientkami: - rozdrażnienie - irytacja</p> <p>BIEGNAĆCA KOBIETA: - nadzieja - zadowolenie - satysfakcja</p>

EWALUACJA ZAJĘĆ – WERSJA ELEKTRONICZNA

Jak oceniasz to, czego dzisiaj uczyliśmy się?

Nowe

Ciekawe

Przydatne

[Prześlij](#)

Powered by [Mentimeter](#) [Terms](#)

Drogi Nauczycielu, poproszę o Twoje uwagi dotyczące lekcji otwartej „Komunikacja – język szakala”. Dziękuję, Anna Wiącek

Źródło: <https://cdw.edu.pl/kolo-ewaluacji/>

